

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 245

TARRAGONA, DISSABTE, 8 DE MAIG DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

CONTRA L'IMPERI DEL CRIM!

El poble antifeixista, cansat de tantes vexacions i insults per part de la F. A. I., J. J. L. L. i bona part de pistolers amb carnet de la C. N. T., secundà admirablement l'actuació de les forces d'ordre públic i acabà a la nostra ciutat amb el bandidatge i el pistolisme. - Una gernació immensa, mai vista a Tarragona, mostrà llur condolença per la mort dels quatre companys d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA.

Els fets ocorreguts a la nostra ciutat. - Uns insensats s'axequen en armes contra el Govern constituït. - Les forces d'ordre públic, els partits polítics adictes al Govern i les forces d'aviació sofoquen l'insurrecció. - Quatre morts d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA.

La nostra ciutat visqué dijous unes hores d'immensa tragèdia; un grup de insensats, aprofitant-se de la situació privilegiada dels seus càrrecs polítics, sense tenir en compte els moments difícils que viu la nostra terra, que no permeten pensar més que amb la guerra, deixant per a més tard l'estructuració de la nova vida, es llençaren al carrer. Homes de la F. A. I. i de les Joventuts Llibertàries provistos de les armes que un dia arrebassaren de les casernes, prenent-les de les mans dels soldats per anar a lluitar, segons deien, contra els feixistes, han servit per ensangonar els carrers de la ciutat, no amb lluita amb els feixistes, sinó per a obtenir una situació més preponderant encara.

Quatre homes d'Esquerra Republicana de Catalunya han caigut, quatre homes fervents antifeixistes, que no dubtaren un moment de posar-se al costat del Govern per a donar la batalla als vertaders viadors de la política.

El nostre condol més pregon!

No volem donar gaire extensió a la ressenya dels fets succeïts, són fets que ens arriben a l'ànima, que ens avergonyeixen com a catalans i com a homes, fets que mai dins la gran família proletària no havien d'haver succeït. No els podia produir més que una insensatesa i aquesta s'ha produït. Ho lamentem!

ELS FETS

Des de feia uns dies es vivia a la nostra ciutat un ambient enrarit, les relacions entre els diferents partits antifeixistes era quelcom típic. En alguns moments amenaçà arribar el rompiment, fet que no es produí per a la gran prudència d'una part, la més governamental com s'ha demostrat després.

Aquesta situació culminà en produir-se els fets ocorreguts a Barcelona. Durant el dimecres els dirigents pogueren deturar les coses, a la tarda però les coses es posaren malament i hom esperava que els anarquistes de la F. A. I. i Joventuts Llibertàries intentarien donar algun cop semblant al de la capital catalana. Als respectius centres hom veié una gran preparació de barricades amb sacs d'arena i alguna metralladora situada en llocs estratègics.

L'autoritat prengué les seves mesures, els partits polítics es posaren a la disposició de les autoritats, especialment Esquerra Republicana de Catalunya, Estat Català, Partit Socialista, Joventuts Socialistes i Unió General de Treballadors, els quals celebraren algunes reunions conjuntes, designant a l'Executiva d'Esquerra per tal de què estés en constant contacte amb el comissari delegat d'Ordre Públic.

Foren preses grans mesures, ocupats els centres de comunicacions i alguns terrats estratègics per tal de poder dominar als insurrectes.

El fet es produí al matí, a les 6'40 començaren els trets des de les Joventuts Llibertàries, generalitzant-se als pocs moments.

Des de la casa on hi havia instal·lada la Delegació de la Conselleria de Serveis Públics, regida per la C. N. T. es feu un foc molt intens contra la Comissaria d'Ordre Públic i el Casal de l'Esquerra. A mig matí en un d'aquests focs moriren lluitant per la ciutadania, quatre homes quatre catalans; quatre patriotes! Pere Sardà, Ricard Forés, Blai Folch i Antoni Tutusaus. La pàtria catalana els tindrà en compte.

Durant el dia la lluita tingué moments de gran intensitat.

A les cinc de la tarda les forces d'ordre públic comandades pel seu cap anà a l'assalt de les Joventuts Llibertàries. En aquells moments arribaren les forces del camp d'aviació de Reus. Als pocs moments s'aconseguí la rendició dels insurrectes. En l'assalt perdé la vida l'agent d'Investigació de la plantilla de Reus, Josep Callao.

Pocs moments després les forces del Govern es feren càrrec de tots els petits reductes que estaven en poder dels insurrectes sense quasi bé lluita.

L'automòbil blindat de la C. N. T. que havia estat col·locat a la cruïlla dels carrers de Méndez Núñez i Armanyà fou inutilitzat per un dispar de canó que li fou fet des del Mercat Central.

A la nit la força procedí a la re-

(Continua a la pàg 2)

Imponent manifestació de dol

Milers de persones, tota Tarragona, acompanyaren les despulles dels quatre heroics militants d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA, morts en el compliment del seu deure.

Tarragona, una vegada més, ha posat de manifest el seu alt sentit antifeixista, acudint tota a l'enterrament dels quatre militants d'Esquerra Republicana de Catalunya, caiguts abans d'ahir al matí, mentre defensaven Catalunya i la República.

A tres quarts de quatre era completament impossible donar un pas per davant de l'Hospital General de les Comarques Tarragonines, situat a la Rambla Pau Iglesias. Tot Tarragona, abans de les cinc, era per les proximitats de l'Hospital per tal d'acudir a l'enterrament dels heroics companys Ricard Forés, Blai Folch, Antoni Tutusaus i Pere Sardà.

L'ENTERRAMENT

A les cinc i quart, la Guàrdia municipal obria la marxa fúnebre, seguien les banderes d'Esquerra Republicana de Catalunya, U. G. T., Sindicat de Treballadors de la Terra (U. G. T.), Defensa Marítima de Pescadors (U. G. T.), Peons i paletes (U. G. T.), La Naval, transports marítims (U. G. T.), Joventut Socialista Unificat de Catalunya, adherida a la III Internacional Jovenil Comunista, Peons de magatzem (U. G. T.), Societat de Pintors (U. G. T.), Partit Socialista Unificat de Catalunya, Bloc Escolar Nacionalista, Estat Català, Sindicat Nacional Ferroviari, Partit Socialista del Morell, CADCL,

Societat de Metal·lúrgies, Federació Tabaquera, Acció Catalana Republicana, Centre Federal, Socors Roig Internacional, i moltes més. Donava escorta a cada bandera una nodrida representació de les societats, partits i sindicals.

Després de les banderes seguien gran nombre de banderes que eren portades per una genuïna representació de les dones tarragonines, al costat sempre dels veritables sentiments del poble, i per companys dels caiguts i representacions dels partits d'E. R. de C., A. C. R., P. S. U. C., E. C., de la sindical U. G. T. i del Centre Federal. Entre les corones anotàrem, les de la Generalitat de Catalunya, les que l'Ajuntament dedicava als quatre ciutadans caiguts, A. C. R. als quatre companys caiguts d'E. R. C.; una al company Sardà dels seus amics Ferrer i Ferrater; pomells de flors i corones d'E. R. C.; una del Partit Socialista Unificat als seus companys; una al nostre estimat pare; una de la Secció Femenina d'E. R. C.; E. R. C. als seus volguts companys; una altra amb la següent inscripció: Els companys de la U. G. T. als seus companys d'E. R. C.; una altra de la Societat La Unió als seus companys caiguts, i moltes que sentim no recordar.

Seguia després una nodrida representació de les infermeres.

A continuació venien els quatre

(Continua a la pàg 2)

Els fets ocorreguts a la nostra ciutat

(Ve de la pàgina 1)

collida d'armes, fent-ho amb gran quantitat.

A la matinada la tranquil·litat a la nostra ciutat fou absoluta, quedant restablerta la normalitat.

FORCES CAP A BARCELONA

Ahí al matí passa en direcció a Barcelona una columna motoritzada la qual procedia de València.

En arribar a la nostra ciutat i desfilant amb els seus cotxes per la Rambla, els guàrdies foren saludats amb grans ovacions pel poble que en aquells moments invaia el nostre primer passeig.

Pocs moments després continuen viatge.

Imponent manifestació de dol

(Ve de la pàgina 1)

taïts, embolcallats amb banderes catalanes, i amb un gran ram de clavells vermells al damunt. Els taïts eren portats a pes de braços pels companys del ferm militants republicans.

Immediatament venia la primera presidència en la qual hi anaven els familiars dels difunts. Després la presidència d'autoritats, al cap de la qual hi figurava el Comissari de la Generalitat a les Comarques Tarragonines, Joaquim Fort, al qual feien costat, el Comissari delegat d'Ordre Públic, Joan Rodríguez; alcalde Ramon Boronat, tinent coronel Álvarez Samper, cap de Defensa de costes; capità Barbeta, cap de les forces del Camp d'Aviació de Reus; diputat al Parlament Català, Farreras Duran; H. Domènech, delegat polític al camp; diputat al Parlament espanyol, Nogué i Biset; representació de les diverses minories que formen l'Ajuntament de Tarragona. A continuació, una nodrida representació del Consell de govern, d'E. R. de C., integrada pels companys president Francesc Adell, i vocals Riola, Gay, Recasens, Secall, Bordes, Castelló, Giménez, Sardà, entre altres. I després representants dels partits polítics i sindicals més amunt esmentats i de la Redacció de "LLIBERTAT", i finalment tot el poble de Tarragona que volgué rendir l'últim tribut als braus companys que perden la vida en defensa de la llibertat.

El fúnebre seguí desfilant per la Rambla Pau Iglesias, carrer Girona, Rambla del 14 d'Abril, extrem Oest de la Rambla, passant per la calçada dreta per davant d'Esquerra Republicana de Catalunya, on la comitiva es deturà breus instants, per tal de donar l'últim comiat al Partit que amb tan braó defensaren i en taa alt lloc col·locaren, seguint després pel carrer Angel Guimerà, Rambla Pau Iglesias, Passeig de Saavedra i Camp de Març. Aquí finalment s'acomiadà el dol, desfilant tot el poble davant les autoritats i familiars amb el puny enlaire i clos, significat la seva ferma adhesió a la causa de Catalunya i la República. La desfilada es feia per grups de quatre i durà més d'una hora.

Acabada la desfilada, que fou la més imponent que hom recorda a la nostra ciutat, les autoritats expressaren el seu condol als familiars, i els quatre ferètres, sempre a pes de braços dels seus companys, acompanyats encara pel gran nombre de gent, fins el cementiri municipal, on reposen des d'ara les seves despulles.

Descanseu en pau, companys Forés, Folch, Tutusaus i Sardà! El poble de Tarragona, sempre més recordarà la vostra gesta!

Altres caigut víctima del gansterisme rebel de reraguarda

Al poble de Salomó i quan realitzava un servei ordenat pels seus superiors ha caigut en el compliment del seu deure, el guàrdia d'assalt de la plantilla de Tarragona, Pere Moreno Gómez, un dels funcionaris més volguts i que més

simpaties s'havia creat dins del cos respectiu.

El cadàver del malaguanyat Moreno està exposat a l'Hospital de la Generalitat.

L'acte de l'enterrament tindrà lloc avui, a les cinc de la tarda.

Mobles
Radio-Philips : Música
PAU RICOMÀ
Rambla 14 d'Abril, 48
TARRAGONA

Establiments "ROIG"
Olis purs d'oliva
Les millors qualitats
els més bons preus
Baixada Pelxateria, 9 - Telf. 1197, 1
Plaça de la República, 13 - Telf. 1632

CAMPO

Distribución de la Tierra

VIII

La mayoría de las familias rurales establecidas en Cataluña poseen ya un pedazo de tierra del que sacan su sustento o al menos parte de él. A estos pequeños propietarios no iremos a quitarles su propiedad para dársela a la colectividad, pues tienen puesto en ella todo su cariño de hombres del campo y en ningún otro lugar trabajarían tan a gusto como en este pedazo de tierra que es suyo, que les legaron sus padres o que han adquirido ellos quien sabe a costa de cuantos sacrificios y privaciones. Por tanto se les permitirá continuar trabajando su tierra igual que antes continuará siendo de su completa propiedad.

En cuanto en las fincas de elementos considerados facciosos lo más conveniente sería repartirlas entre los vecinos del pueblo que no son más que braceros y cuyo único medio de vida es el jornal que los demás les dan a ganar. Y de los latifundios todavía existentes debe hacerse un razonado reparto de modo que puedan vivir, al ser convertidos en minifundios, el mayor número posible de familias, pero sin reducir las partes a tan pequeña proporción que no alcancen a dar el rendimiento necesario para poder vivir y desenvolverse libremente la familia que allí se establezca. Tomando por base esta orientación creo se evitaría pasar por el período de desorden que acompaña a toda transformación.

En vez de hacer que todos los vecinos de un pueblo estén al servicio de un Comité o Corporación Municipal, porque no hacer que este Comité o Corporación estén al servicio de los vecinos? En España, como en todas partes, hay gentes que viven mal y otras que viven bien; se quiere que todos vivamos del mismo modo, ¿no parece más razonable aspirar a vivir todos bien que no conformarse con que pasen a vivir todos mal? Siendo esto así y aplicando al campo esta apreciación, haremos propietarios a todos los agricultores, pero propietarios de verdad, sin controles ni intervenciones que debiliten su libertad de acción. Esta será la verdadera liberación del trabajador de la tierra.

Las partes responsables deberían ocuparse de este sistema de distribución de la tierra y proceder rápidamente a llevarlo a la práctica para poner así fin, de una vez para siempre, a este tan importante problema del campo que al pare-

cer en todos los tiempos ha habido partes interesadas en mantenerlo irresoluto para hacer de él arma política utilizable en beneficio de sus egoístas ambiciones particulares.

Partiendo del sistema de distribución del suelo más arriba propuesto podemos hacer conjeturas respecto a sus probables resultados. Serían estos:

- 1.º Al suprimir la gran propiedad se pone fin al dominio de la clase explotadora.
- 2.º Queda en pie el espíritu creador de cada individuo.
- 3.º En las compras en común, al adquirir más cantidad se obtienen precios más ventajosos que si se tratara de compras en pequeño.
- 4.º Mejor calidad en los productos elaborados, pues lo han sido de acuerdo con el compendio de mutuos conocimientos.
- 5.º Un más alto precio de venta.
- 6.º En un año de mala cosecha el Sindicato, haciendo uso de sus reservas acumuladas durante los años abundantes y normales en previsión de un caso así, ayuda al agricultor en todo lo que es necesario.
- 7.º Se pone fin a rivalidades de partido o grupo al suprimir el predominio de un sector determinado.
- 8.º Utilización ventajosa de la maquinaria agrícola que por ser de propiedad común el pequeño agricultor puede hacer uso de la misma.

Odio todo sistema que tienda a convertir al hombre en algo mecánico y como a tal privado de toda iniciativa que le permita poner en funciones su poder creador innato. En España precisamente, y más concretamente en Cataluña, el espíritu de independencia está tan arraigado y al individuo que considero imposible cambiar por rápida evolución y mucho menos por la violencia esta idiosincrasia que le caracteriza.

KATIN

CASA POU

Flors artificials

Perfumeria, Merceria

SOCORS ROIG INTERNACIONAL

Aquest Comitè local posa en coneixement de tots els ciutadans que ha traslladat les oficines a la casa núm. 125 de la Rambla 14 d'Abril.

La Familia

El 19 de julio, como si todos los trabajadores catalanes fuésemos hijos de una misma madre, a la que, hubieran faltado descaradamente, nos juntamos unánimemente para aplastar a tan canalla traidor. Todo hacia concebir, en aquellos hermosos días, que los hermanos ultrajados no nos separaríamos jamás y que, por el contrario, juntamente con los nuestros de las demás regiones, aniquilaríamos los reductos que aún quedaban de esa bestia deshonrosa.

Pero, desgraciadamente no fué así. Algunos hermanos de espíritu vengativo, quienes arrastraron a su vez a otros muchos inconscientes, se dedicaron, en la retaguardia, a satisfacer de sangre su anhelante espíritu, sin pensar que de su ofuscación vengativa se aprovechaba la bestia inhumana para hacer crecer sus gérmenes de manera y en cantidad arrasadora.

Como era lógico de esperar, vino la protesta de los demás hermanos y de la madre —la que en este caso está representada por el Gobierno—, pero ellos, engreídos y creyéndose fortalecidos con su innoble obra, hicieron caso omiso de estas advertencias y continuaron por su desolado y macabro camino, mientras que el enemigo, engrandecido ya, por nuestra ineptitud y negligencia, se nos aproximaba a pasos agigantados, en forma de tromba ayudados por naciones cuyos dirigentes son homonimamente bestiales a ellos.

Por comprensión principal del Gobierno central a quien cooperó el nunca bien ponderado heroico pueblo de Madrid, se atajó aquel horrible avance que llevaba características de un engullimiento total por la fiera corrupta.

Cataluña que fué la primera en dominar a los herejes, no pudo o no le dejaron estos incontrolados hermanos, darse cuenta del peligro que la España libertaria tenía. Era ella la que por sus grandes medios industriales tenía que decidir la guerra y sin embargo, a pesar de la angustiosa ayuda que nuestros verdaderos hermanos nos pedían a grandes gritos, por una negligencia incomprensible, continuamos igualmente estacionados.

Fué entonces cuando, con una clarividencia exacta del momento, el Gobierno de la Generalidad quiso darse a conocer e imponer los métodos precisos para que el pabellón catalán quedara a la altura que por su historial proletario le correspondía; pero, fué también entonces cuando, tal como me imaginaba, los incontrolados, quienes con su terrorismo absurdo arrastraron algunos de nuestros demás hermanos, no quisieron, de ninguna manera, ser dominados conscientemente por nadie.

Desde este momento es cuando comienzan las intrigas, rencores y malestar entre nosotros. Aquellos decían, para ganarse cierta simpatía entre los inocentes, que íbamos

en contra de la revolución porque se les atacaba en la moral y se les exigía la entrega inmediata de las armas para llevarlas al frente que es donde, verdaderamente, siempre hacen falta. Ingenuamente no comprendían como el Gobierno no era ayudado por las naciones extranjeras. Nosotros, concienzuda y oportunamente, les contestamos que para hacer la revolución se precisaba ganar antes la guerra y que, por consiguiente, para seguir este camino, era preciso que tanto las armas como los hombres fuesen al frente, juntamente, esto, con una obediencia y mando único. Referente a la ayuda extranjera les hicimos ver que eran ellos mismos los únicos culpables de este hecho, pues en garantía de su protección no podíamos ofrecerles nada más que terrorismo.

Entre trueque y traque, con rencillas personales y tirantez entre los obreros, hemos llegado a los desgraciados momentos actuales, momentos sanguíneos, de incalculable dolor moral, exentos de comprensión y expuestos a una triste fatalidad en la guerra. Estos beligerantes fraticidas se han dado perfecta cuenta de la insensatez de su hecho?, es que no ven la mayoría que han sido llevados al abismo por aquellos hermanos inmorales, sin sentimiento alguno?

Vosotros hermanos que habéis luchado y aún hay quien lucha fratricidamente; pensar con la cabeza, razonar aunque sea sólo por unos segundos y forzosamente comprenderéis vuestro infuente error y la verdad de lo que os digo. Si efectivamente amais a España, si es verdad que queréis la revolución, si es cierto que respetais y deseais la unión del proletariado, por salvar todo, por el bienestar común después de tantos años de esclavitud, los que habéis depuesto las armas haced ver a nuestros hermanos conscientes que aún luchan que las depongan inmediatamente, ved todos el desequilibrio que nos habéis traído, el mal que hacéis a nuestro ideal y sentimientos y todos, al unísono, busquemos a estos hermanos sanguíneos y fraticidas y demosles su merecido con el cual obtendremos el tan deseado y necesario bienestar. Dejémosle a nuestro Gobierno libre de toda traba, quien, al igual que una buena madre, sabrá reportarnos la confianza perdida y nos guiará por el verdadero camino. Cuando las demás naciones vean a una familia bien organizada, se aventurarán a entrar en nuestra casa y nos prestarán todo el apoyo que necesitemos. Trabajadores, por España y Cataluña libre, por nuestra libertad, no busquemos más conflictos, no seamos más rencorosos y lo pasado que sea como un sueño horrible al que no queramos ni recordarlo más!

MOMENTO

Tarragona, 6 mayo de 1937.

CAMISES
CORBATES

darreres novetats

ALSINA

CAMISER

Bar Peninsular

CASA AMBRÓS

Especialitat en
mariscs de totes menes

Plaça República, 41

Telèfon, 1630

Ingrés al Magisteri

Assegureu l'èxit

Acadèmia ROIG

Colom, 24

Delegació d'Ordre Públic

Poso en coneixement de tots els ciutadans, que per ordre del Govern, queda terminantment prohibit, l'efectuar cap detenció ni es-corcoll d'individus, doncs sols les forces d'Ordre Públic resten autoritzades per a complimentar aquestes ordres.

Tarragona, 8 de maig del 1937.
— El comissari d'Ordre Públic, Joan Rodríguez.

Uns feixistes menys

Ahir les forces d'Ordre Públic es varen incautar del local d'impremta, tallers i redacció del diari provocador i feixista "La Batalla".

Els elements que es trobaven a l'esmentat local intentaren resistir i la força pública els reduí. Amb tal motiu es practicaren algunes detencions.

Els guàrdies ocuparen gran quantitat de fusells i bombes de mà.

Si voleu comprar barato
no deixeu de visitar el

BAZAR ALEMANY

Rambla 14 Abril, 61

SABATERIA

LA MARIPOSA

Joan Domènech i Jardí

Baixada Misericòrdia, 10 i 12—

Tel. 1847

SUCURSA L'Unió, 14 i Arnanyà, 1

—Tel. 1848

TARRAGONA

Casa RIGAU

JOIES I EL LOTGES

RIGAU

Baixada Misericòrdia 14—Tel

TARRAGONA

Ultramarins i Comestibles

JOSEP CABRÉ PAGÈS

Especialitat en pastes per a
sopes i licors

Maurin, 21.—Telèfon, 1721

TARRAGONA

LA COSETANIA

Efectes militars i articles

per a v iatge, juguets.

Angel, Guimerà 2

TARRAGONA

NOTES INFORMATIVES

SECCIO D RECLUTA

Edicte

Instruint-se en aquesta Secció de Recluta expedients de prorroga d'incorporació a files de primera classe a favor dels reclutes del reemplaç de 1932, Bautista Aleu Ximeniz i Antoni Gibert Brulles, per trobar-se compresos en l'article 265 del Reglament de Reclutament i en la Circular de la Conselleria de Defensa del Govern de la Generalitat de 18 de març darrer (D. O. del 20); atesa la dificultat de citar personalment aquells mossos als quals pel seu número d'ordre a l'alistament han d'oferir-se'ls els esmentats expedients per estar molts d'ells absents d'aquesta ciutat i d'altres servint a l'Exèrcit, es convoca als tres mossos que per ordre d'alistament respectivament segueixen als sollicitants de prorroga, perquè d'acord amb l'article 287 del repetit Reglament, puguin allegar davant d'aquesta Secció de Recluta el que estimin convenient respecte les prorrogues instades per aquells interessats.

Tarragona, 5 de maig del 1937.
—El president accidental, Ferran Lazcoz.

El Sindicat d'Espectacles públics C. N. T. de Barcelona, que ha facilitat la fugida de tants feixistes en fa una de les seves

"El Sindicat Unic d'Espectacles Públics C. N. T. davant del local social del qual estigué mortalment ferit el camarada Antoni Sesé, secretari general de la U. G. T. a Catalunya, detingué i reté sense autorització de cap mena els companys xofer i escorta que anaven amb el nostre malaguanyat camarada camí de la Generalitat, a prendre possess del càrrec de conseller del nou Govern de Catalunya.

A desgrat de les gestions fetes per a aconseguir la llibertat dels esmentats companys, a desgrat de les promeses d'elements responsa-

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE L'INSTITUT

Temperatura a l'ombra: màxima, 17'5; mínima, 11.

Baròmetre a 0 i al nivell de la mar: A les 8 h., 767'8; a les 18, 766'9.

Direcció del vent: A les 8 h., calma; a les 18, id.

Estat del cel: A les 8 h., quasi tapat; a les 18, id.

Classes de núvols: A les 8 h., St. Cú. Al. Cú.; a les 18, St. Cú.

Evaporació: En les 24 h., 2'5.

Pluja recollida: En les 24 h., 0.

Humitat relativa: A les 8 h., 88; a les 18, 80.

ESPECTACLES

Ideal Cinema

Dissabte i diumenge:
"Roberta", per Ginger Roger i Fred Astaire.

"El rayo de plata", per Sally Blane i Charles Satarret.

Una important nota del Govern de la Generalitat

"A un quart de dues de la matinaada fou radiada la següent nota oficial del Govern de la Generalitat.

"El Govern de la Generalitat, que a cada moment sent més referma da la seva autoritat per l'assistència activa dels ciutadans i per la lleialtat de les forces d'Ordre Públic i de tots els elements fidels disciplinats a la República, agraeix la col·laboració obtinguda i la serenitat aconseguida que és la millor garantia per tal que puguin desenvolupar-se els seus mitjans d'acció contra els qui fora de les seves ordres i del seu control i en rebel·lió contra les seves decisions, no aconseguirien altra cosa que ocasionar noves víctimes i estimular els odis. Ja ha durat massa aquesta situació comprometedora per l'interès suprem de la guerra que sostenim contra el feixisme.

El Govern no ignora l'existència d'agents provocadors però es dirigeix únicament als grups d'obcecats que puguin existir. La persistència en la pertorbació després de la situació comprometedora que no s'ha vacil·lat a crear, no podria tenir atenuament de cap mena.

El Govern de Catalunya, amb el desig d'evitar noves víctimes, fa encara aquesta apel·lació amb l'ànim contristat per elles, però amb la voluntat severa i resolta en el compliment del seu deure de cara als interessos inflexibles de salvar, assegurar i enfortir la marxa gloriosa de la República en lluita contra les hordes del feixisme.

Visca Catalunya, ciutadans!
Visca la República!
Ara més que mai, repetim-ho:
Visca Catalunya! Visca la República! i Visca la llibertat!"

L'aixecament de la quinta columna, amb carnet sindical, a Barcelona

Veritablement en les últimes hores transcorregudes ha millorat sensiblement la situació a la nostra ciutat. La nit passada foren sentits encara alguns trets isolats, però sense que tinguessin el caràcter de lluita de la nit del dia abans. El Govern i els dirigents de les Centrals Sindicals han estat llançant una sèrie de consignes a través de la premsa i de les emissores oficials, les quals han estat tingudes en compte pels respectius militants.

Hom diu que resten encara als carrers grups armats que pretenen persistir en la lluita. Naturalment, es tracta de veritables agents provocadors que no estan conformes en la unió dels veritables treballa-

dors i que volen portar el males-tar i la desunió en la classe obrera. Són els traïdors a la causa antifeixista. Són els aprofitadors del moment, agents a la fi del feixisme i de la cinquena columna, que els ser veix a la nostra reraguarda.

La Delegació d'Ordre Públic ha estat portant a cap una tasca meritíssima per a aconseguir la tranquil·litat i la pau a la nostra ciutat. Cal que en tot moment la seva autoritat sigui enfortida pel bé de la causa antifeixista i per a aconseguir la victòria final de la guerra que estem sofrint.

La darrera disposició del delegat

Lluís Bonet, Antoni Berbel i Joan Hernández, de la U. G. T., i als quatre agents de policia al servei de la Generalitat que integraven l'escorta.

UNIO GENERAL DE
TREBALLADORS
Secretari de Catalunya

Ingrés al Magisteri

Assegureu l'èxit

Acadèmia ROIG

Colom, 24

Catalans, amunt!

Catalunya. Terra meua. Pàtria nostra. Amb unció religiosa evocuem avui el teu nom. Tot català deu sentir dins al fons de la seva ànima una profunda tristesa. El nostre sentit nacionalista i la nostra dignitat de catalans han rebut una ferida.

Els que a més d'ésser catalanistes, autonomistes, per ésser federals, érem republicans, creiem i afirmàvem que el problema de Catalunya només podria tenir solució amb la República i per la República, doncs el problema de Catalunya, plantejat i no comprés des de feia molts anys, era un problema de llibertat i sols proclamant-se la República a Espanya podria tenir solució el nostre problema convint amb les altres terres d'Ibèria. La República que és llibertat i democràcia, sabria recollir els anhels d'un poble que vol viure amb llibertat i amb respecte per a llur personalitat política.

En proclamar-se el dia 14 d'Abril de 1931 la República Espanyola, els catalans vèiem amb dita proclamació el reconeixement de les llibertats seculars de la nostra Pàtria, perdudes en patriòtica lluita quant els invasors del rei Felip V l'any 1714, segavan la vida del Conseller Casanova amb quin record s'han simbolitzat les llibertats catalanes.

A Catalunya es proclamava el dia 14 d'Abril de 1931 la República Catalana, a l'ensens que la resta d'Espanya s'hi proclamava la República Espanyola, i Catalunya mes tressa en aquells moments de llurs destins, sense altre poder que la regis si no la voluntat del poble, generosa i proclamant als quatre vents que el seu nacionalisme no és el nacionalisme tancat i clos que pretén recluir-se dins el marge estret d'unes fronteres més o menys extenses, ans al contrari, que sent un nacionalisme obert i d'horitzó il·luminat que aspira a viure amb germanor federal amb les altres terres d'Ibèria, accedint a les indicacions del Govern de la República Espanyola, va renunciar a la República Catalana, quedant de bell nou constituïda l'antiga Generalitat de Catalunya. Després, l'Estatut d'Autonomia, plebiscitat pel poble i llur discussió a les Corts Constituents, dintre d'una Constitució que sense atrevir-se a ésser Federal respecta i reconeix les autonomies, que els pobles d'Ibèria vulguin donar-se, per auto-determinació.

Tots ho recordem per ésser dies i fets que constitueixen fondes emocions de la nostra vida! Qui no recorda aquella magnífica i històrica diada, que la Taula de les Corts Constituents, Govern de la República amb el seu Cap En Manuel Azaña i parlamentaris, venien a entregar a Catalunya i en representació d'ella al seu Honorable President, gran ciutadà, Francisc Macià, l'Estatut de la nostra autonomia! Dia de gran joia. El poble estava de festa major. Cata-

lunya es retroba després de segles per a fer la seva via cap a una Pàtria justa.

Han passat alguns jorns i s'han produït fets que ja registra la Història per a la posteritat. Ella amb la imparcialitat que permet la llum del temps els sabrà jutjar. Victòries. Derrotes. Exaltacions i depressions del nostre esperit, però sempre ens hem refet a l'impuls patriòtic i tenint per guiatge l'amor que sentim per Catalunya i per la llibertat. Més, fent honor a la Justícia i a gràcia d'ésser sincers, direm que les actuals circumstàncies són les que major conflicte, han creat al nostre poble, determinant de moment en tots nosaltres una crisi espiritual de la que per a sortir-ne i vèncer-la, cal que fem el major esforç cloent els ulls a l'exterior i reclinant-nos al santuari pur de la nostra consciència on només hi cremi la lluminària de l'ideal.

Per totes les terres d'Ibèria lluita sagnant batent al feix, que vol apressonar sota les seves ungles dictatorials, les llibertats del poble. A Catalunya, que tan bella gesta de germanor va saber donar el 19 de juliol, essent exemple on mirar-se des d'altres indrets d'Espanya, és troba profundament perturbada per la follia i incomprensió, potser de tots, i als nostres carrers s'hi maten fraticidament companys, amics, germans tots d'una mateixa causa, i si Catalunya va ésser el dia 19 de juliol, com tantes altres vegades, exemple per a seguir i admirar, avui Catalunya es converteix en exemple per a ésser execrat, per a maldar-lo, per a rebutjar-lo, més no per a imitar-lo i seguir-lo.

I amb tot, el Govern de la República fent ús de les facultats que li concedeix l'article novè de l'Estatut de Catalunya, s'ha fet càrrec de la direcció i comandament de l'Ordre Públic, facultat essencial i fonamental per a tot règim d'Autonomia, i que per tant, no sense una fadigosa discussió, va ésser concedida a Catalunya al votar-se l'Estatut amb l'excepció circumstancial de l'article novè a què abans ens referim.

Bé, Catalans, el Govern de la República en ús d'un perfecte dret s'ha encarregat directament de l'Ordre Públic a Catalunya per tal de restablir aquest ordre de rera-guarda pertorbat per la lluita incompreensible i que compromet tant i tantes coses i que no l'impulsa cap ideal, única causa que ens pot explicar i justificar el sacrifici d'una vida. Res tenim que dir-hi. Que retorni aviat la pau als nostres carrers. Que no es vessi més sang de germans i que tots junts, amb veritable esperit antifeixista poguem oferir cadascú des del seu lloc l'ajut necessari per abatrel i reconstruir la nova Pàtria on ho vegem plasmat en l'ordre polític, cultural, econòmic i social, tots aquells avenços que essent possibles i eficients, el nostre esperit

no hi posi límits, ens faci viure jornades de pau i de germanor entre tots els homes.

Encara que no ho vulguem, i ens expliquem la resolució presa davant les circumstàncies, pel Govern de la República, devem confessar que ella ens ha produït a la nostra ànima de bons catalans i republicans, desencís i tristesa. Les circumstàncies que, caldrà estudiar un dia per a coneixement de tots i perquè el judici que restarà per l'avenir pugui fer justícia a Catalunya, han fet necessària semblant resolució. Però nosaltres, malgrat tot, no ens sentim caiguts ni mancats d'esperances. Creiem en Catalunya. Tenim fe en els destins del nostre poble, de la nostra raça, i procurant tots superar-nos, recordant les paraules d'en Mazzini: "si vols que tot sigui millor fes-te millor tu", confiem lògicament que Catalunya es sabrà retrobar, que Catalunya podrà ésser amb orgull la germana de l'heroica Euzkadi, de les Castelles, amb el seu Madrid, màrtir, i de les demés nobles terres d'Ibèria, que amb tan braó resisteixen les fúries dels invasors unes, i amb tanta heroicitat sofren les altres, els oprobis dels conqueridors, aspirant, totes juntes, a bastir la gran República Federal.

El 19 de juliol, estava l'Ordre Públic a mans d'un Govern homogeni d'homes catalans, representants de partits genuïnament catalans, i les circumstàncies greus perquè travessà Catalunya, es vengueren i es superaren. Gesta magnífica. Mascle. De poble conscient. En poques hores s'anihila a les nostres ciutats als militars rebels i s'organitzaren milícies que parlant el català i portant l'espera del nostre poble, corrien vers terres aragoneses.

Que és manifesti Catalunya. L'autèntica. La racial. La que sempre ha estat republicana i liberal. Que deixi sentir lliurement la veu el nostre obrer del camp i de la ciutat. La nostra menestralia. La soferta classe mitja, i no ho dubteu, companys i amics, bons catalans, retrobarem tot seguit l'esperit de Catalunya, retrobarem l'autèntica ànima del poble català que redreçant-se magestuosament, assenyala el viarany de la nostra redempció.

Amunt, catalans!

RAMON NOGUES i BIZET

Al pas dels fèretres

Amics meus; companys meus; víctimes sagrades i reverentes que per un ideal enlairat, per Catalunya, per la República i per guanyar la guerra contra el feixisme assassí, han caigut acrobilats per unes bales més assassines, encara, que les del criminal feix; companys i amics; salut per sempre! Salut!, bellíssim mot; paraula eloqüent que jo admiro; salut! ja no us veurem més amics i companys. Ja no us veurem més! No en tinc cap dubte, els darrers dies que han precedit la vostra mort, contemplant el panorama de rera-guarda, devieu morir de fàstic i abans que això, com fan els homes de les vostres virtuts cíviques, preferíreu ocu par un lloc de perill en defensa de la causa per morir gloriosament com moren tots els heroics. Ja la mort a la gola, companys i amics, ja no era de fàstic que moríeu; us estic veient; devieu morir de ràbia; de ràbia, pensant en aquells darrers moments, en què morts vosaltres, pensàreu en una copada general de tots nosaltres, i la ràbia us feia, sens dubte, fer que el vostre cor inerm precipités més el suspir darrer. Però companys i amics, aquest darrer suspir era arplegat per tots nosaltres; per

tots; i amb un ànim; l'ànim de recollir la vostra gloriosa i heroica gesta. Companys i amics; al pas dels vostres cossos amb la vida cegada ja, per uns miserables assassins, jo, recordant-vos a tots; sembla talment que us vegi a tots i al davant d'aquesta realitat macabra, em descobreixo i amb unció religiosa us dic: Salut per sempre Amics i Companys! Salut! Tot un poble us acompanya; és l'aval a la vostra mort gloriosa; és el justificant a la vostra heroicitat; és la demostració contundent d'una venjança que aquest poble sent. Jo al pas dels vostres fèretres, ploro; però, no ploro ni de fàstic, ni de ràbia; amics i companys meus; ploro d'alegria, d'aquesta alegria que dona contemplar milers de milers d'homes i de dones que reneixen tribut pòstum a uns caiguts per una causa humana i de reivindicació social, desfilitant davant d'ells amb el puny enlaire que vol dir: Calut, companys; salut amics Forés, Folch, Tutusaús, Sardà!

Esquerra Republicana de Catalunya, compta amb quatre màrtirs més; pesi a qui pesi vostra obra serà recollida.

F. CANAGUERÀ

Les nostres forces han volat algunes cases de Carabanchel i se n'han apoderat

Durant la passada nit els soldats del nostre exèrcit que actuen al sector de Carabanchel han donat un audaç cop de mà a alguns reduïtes que ocupaven els invasors. Les nostres forces havien minat des de feia algun temps els fonaments sobre els quals s'assentaven diverses cases que formaven un grup que era una espècie de falca a les nostres files. Al mateix temps s'havien socavat també les parets mestres d'una casa de gran extensió en la qual hi havien els serveis d'una lletoria i indústries derivades de la llet. Les matèries explosives es llançaren simultàniament davant el grup de cases format per mitja dotzena d'edificacions. Els edificis s'enderrocaren amb estrèpid i sepultaren entre les escum-

braries a gran nombre de facciosos que ignoraven les maniobres de l'exèrcit popular. Immediatament que passaren els efectes de l'explosió les forces republicanes es llançaren a un enèrgic contraatac sobre les cases on es trobaven els feixistes. Naturalment, ni tan sols no tractaren de defensar-se i si solament de fugir. Els edificis on estaven els reduïtes dels invasors quedaren al nostre poder.

MANUEL PEDROL

Olis purs d'oliva

TARRAGONA

Sugrañes, Impresor. — Tarragona

ENTRESOLS VALENCIA

Saldos i Novetats

Ocasions permanents

en sedes, llanes, cotons, gèneres de punt

Apòdaca, 11, entresol

Tarragona

INGRÉS al

BATXILLERAT

la 1.ª carrera

ASEGUREU UNA

: BONA BASE :

Acadèmia ROIG

Colom, 24

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAIXELLS

YBARRA & C.ª

SEVILLA

Servei setmanal de cabotatge: Sortida tots els dimecres. Servei ràpid.

Servei quinzenal de cabotatge: Sortida quinzenal els dimecres. Servei corrent.

Servei quinzenal a Marsella: Sortida quinzenal els dissabtes. Servei dada 21 dies fixes al Brasil, Uruguai i Argentina: Sortida cada tres dimecres fixe. Servei correu de passatge.

Servei quinzenal a Nord Amèrica per la flota de la "COMPANIA ESPAÑOLA DE NAVEGACIÓN MARITIMA, S. A.", de Barcelona.

Servei combinat (via Marsella) per a l'Índia, Austràlia, Nova Zelanda, Xina i Japó, amb vaixells de les principals línies de correus anglesos.

Per a informes, al consignatari:

FILL DE JOSEP VILAR TOMAS

Plaça President Macià, 12, baixos

Telèfon 1412

Direcció telefònica i telefònica: VILAR